

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2017. április 4.¹

„Előzetes döntéshozatal — A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség — 2004/114/EK irányelv — A 6. cikk (1) bekezdésének d) pontja — A harmadik országok állampolgárai beutazásának feltételei — A beutazás megtagadása — A »közbiztonságra jelentett veszély« fogalma — Mérlegelési mozgástér”

A C-544/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgericht Berlin (berlini közigazgatási bíróság, Németország) a Bírósághoz 2015. október 19-én érkezett, 2015. október 14-i határozatával terjesztett elő a

Sahar Fahimian

és

a **Bundesrepublik Deutschland**

között,

a **Stadt Darmstadt**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, A. Tizzano elnökhelyettes, M. Ilešič, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, Juhász E., M. Berger, A. Prechal, M. Vilaras és E. Regan (előadó) tanácselnökök, A. Rosas, A. Borg Barthet, D. Šváby, E. Jarašiūnas és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: K. Malacek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. szeptember 20-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- S. Fahimian képviseletében P. von Auer Rechtsanwalt,
- a német kormány képviseletében J. Möller és T. Henze, meghatalmazotti minőségben,

¹ — Az eljárás nyelve: német.

- a belga kormány képviselőjében C. Pochet és M. Jacobs, meghatalmazotti minőségben,
  - a görög kormány képviselőjében T. Papadopoulou, meghatalmazotti minőségben,
  - a francia kormány képviselőjében D. Colas, F.-X. Bréchet és E. Armoët, meghatalmazotti minőségben,
  - az olasz kormány képviselőjében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: W. Ferrante avvocato dello Stato,
  - a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,
  - az Európai Bizottság képviselőjében C. Cattabriga és F. Erlbacher, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2016. november 29-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a harmadik országok állampolgárai tanulmányok folytatása, diákcseré, javadalmazás nélküli gyakorlat, illetve önkéntes szolgálat céljából történő beutazásának feltételeiről szóló, 2004. december 13-i 2004/114/EK tanácsi irányelv (HL 2004. L 375., 12. o.,) 6. cikke (1) bekezdése d) pontjának az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Sahar Fahimian és a Bundesrepublik Deutschland (Németországi Szövetségi Köztársaság) között a tanulmányi célú vízum kiadásának érintettel szemben való megtagadása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2004/114 irányelv

- 3 A 2004/114 irányelv (6), (7), (14), (15) és (24) preambulumbekkezdése szerint:
  - „(6) A Közösség oktatás terén végzett tevékenységének egyik célja annak elősegítése, hogy Európa egésze a tanulmányok és a szakképzés legkiemelkedőbb központjává váljon a világon. A harmadik országok állampolgárainak a Közösség felé irányuló, tanulmányi célú mobilitása e stratégia kulcsfontosságú eleme. A belépés és tartózkodás feltételeire vonatkozó tagállami nemzeti jogszabályok közelítése szintén e stratégia részét képezi.
  - (7) A migráció ezen irányelv alkalmazásában, amely meghatározása szerint átmeneti jellegű és nem függ a befogadó tagállam munkaerőpiacától, az érintett migránsok, származási országuk és a befogadó ország számára a kölcsönös gyarapodás egy formáját jelenti, és elősegíti, hogy a különböző kultúrák közelebb kerüljenek egymáshoz.

[...]

- (14) Az ezen irányelvben meghatározott céllal kért beutazás kellően indokolt okok alapján megtagadható. Különösen abban az esetben kerülhet sor a beutazás elutasítására, ha a tagállam tényekre alapozott értékelés alapján úgy véli, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár lehetséges veszélyt jelent a közrendre vagy a közbiztonságra. A közrend fogalmába beletartozhat az, ha valakit valamely súlyos bűncselekmény elkövetése miatt elítéltek. Ebben az összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a közrend és közbiztonság fogalma magában foglalja azokat az eseteket is, amikor egy harmadik országbeli állampolgár egy, a terrorizmust támogató csoport tagja vagy tagja volt, ilyen csoportot támogat vagy támogatót, illetve szélsőséges törekvései vannak vagy voltak.
- (15) A beutazás engedélyezése iránti kérelem okaival kapcsolatos kételyek esetén a tagállam minden olyan bizonyítékot megkövetelhet, amely – különösen a kérelmező által szándékolt [helyesen: folytatni kívánt] tanulmányok alapján – a kérelem megalapozottságának megítéléséhez szükséges, az ezen irányelvben megállapított eljárással való visszaélés vagy az eljárás helytelen alkalmazásának elkerülése érdekében.

[...]

- (24) Mivel ezen irányelv céljait, nevezetesen a harmadik országok állampolgárainak tanulmányok folytatása, diákcsere, javadalmazás nélküli gyakorlat, illetve önkéntes szolgálat céljából való beutazása feltételeinek meghatározása [helyesen: meghatározását], a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért ennek terjedelme és hatása miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében meghatározottak szerinti szubszidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.”

4 Ezen irányelv 1. cikke értelmében:

„Ennek az irányelvnek a célja, hogy meghatározza:

- a) a harmadik országok állampolgárainak a tagállamok területén [helyesen: területére] tanulmányok folytatása, diákcsere, javadalmazás nélküli gyakorlat, illetve önkéntes szolgálat céljából, három hónapot meghaladó időtartamra történő beutazásának feltételeit;
- b) a harmadik országok állampolgárainak a tagállamok területére az említett célokból történő fogadásával [helyesen: beutazásával] kapcsolatos eljárási szabályokat.”

5 Az említett irányelv „Hatály” című 3. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az irányelvet többek között „harmadik országok azon állampolgáira kell alkalmazni, akik tanulmányok folytatása céljából kérelmezik valamely tagállam területén [helyesen: területére] történő beutazásuk engedélyezését”.

6 A 2004/114 irányelv II. fejezete „A beutazás feltételei[re]” vonatkozik. E fejezet tartalmazza az irányelv 5–11. cikkét. Az 5. cikk a következőképpen szól:

„Harmadik ország állampolgára ezen irányelv alapján történő beutazásának feltétele azoknak az okmányoknak az ellenőrzése, amelyek bizonyítják, hogy a harmadik ország állampolgára megfelel a 6. cikkben, valamint az adott csoportra vonatkozó 7–11. cikkben [helyesen: az adott csoportra vonatkozóan a 7–11. cikkben] megállapított feltételeknek.”

7 Ezen irányelv 6. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az a harmadik országbeli állampolgár, aki a beutazása engedélyezését a 7–11. cikkben megállapított valamely célból kérelmezi:

- a) a nemzeti jogszabályok által meghatározott, érvényes úti okmányt kell bemutatnia. A tagállamok megkövetelhetik, hogy az úti okmány érvényességi ideje kiterjedjen legalább a tervezett tartózkodás időtartamára;
- b) amennyiben a fogadó tagállam nemzeti jogszabályai szerint kiskorú, a tervezett tartózkodásra vonatkozó szülői engedélyt kell bemutatni;
- c) valamennyi olyan kockázatra kiterjedő egészségbiztosítással kell rendelkeznie, amely ellen az érintett tagállam állampolgárai általában biztosítottak [helyesen: az érintett tagállam állampolgárai ebben a tagállamban általában biztosítottak];
- d) nem lehet olyan személy, aki a közrendre, a közbiztonságra vagy a közegészségre veszélyesnek minősül;
- e) a tagállam kérésére igazolnia kell, hogy leróta az irányelv 20. cikke [helyesen: 20. cikke] szerinti kérelem eljárási díját.

(2) A tagállamok megkönnyítik azoknak a 7–11. cikk hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgároknak a beutazása engedélyezésére irányuló eljárást, akik a Közösségbe irányuló, illetve a Közösségen belüli mobilitást elősegítő közösségi programokban vesznek részt.”

8 Az említett irányelv 7–11. cikke a hallgatókra, tanulókra, javadalmazásban nem részesülő gyakornokokra és az önkéntesekre vonatkozó különös beutazási feltételekről, valamint a hallgatói mobilitásról szól. Ezen irányelvnek a „Hallgatókra vonatkozó különös feltételek” című 7. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A 6. cikkben meghatározott általános feltételek mellett, a beutazása engedélyezését tanulmányi célból kérelmező harmadik országbeli állampolgárnak a következő feltételeket is teljesítenie kell:

- a) tanulmányok folytatása végett felsőoktatási intézménybe felvételt nyert;
- b) a tagállam által kért módon igazolja, hogy tartózkodása során rendelkezni fog a megélhetésének, tanulmányai folytatásának és visszautazásának költségeihez szükséges anyagi fedezettel. A tagállamok nyilvánosságra hozzák az e rendelkezés céljából minimálisan megkövetelt anyagi fedezet havi összegét, ami nem érinti az egyes esetek egyedi vizsgálatát;
- c) a tagállam kérésére igazolnia kell, hogy a folytatandó tanulmányokhoz kellő nyelvismerettel rendelkezik;
- d) a tagállam kérésére igazolnia kell, hogy az intézmény által kirótt díjakat befizette.”

9 A 2004/114 irányelv 12. cikke értelmében:

„(1) A hallgatók részére legalább egyéves időtartamra kell tartózkodási engedélyt kiadni, és ez meghosszabbítható, amennyiben az engedély jogosultja a 6. és a 7. cikk feltételeinek továbbra is megfelel. Amennyiben a tanulmányok időtartama egy évnél rövidebb, az engedély a képzés időtartamára érvényes.

(2) A 16. cikk sérelme nélkül, a tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelem elutasítható, illetve az engedély visszavonható, ha annak jogosultja:

- a) nem tartja be a jövedelemszerző tevékenység ezen irányelv 17. cikke szerinti folytatására vonatkozó korlátozásokat;
- b) tanulmányai során nem tanúsít elfogadható előmenetelt a nemzeti jogszabályokkal vagy közigazgatási gyakorlattal összhangban.”

10 Ezen irányelv „Eljárási garanciák és átláthatóság” című 18. cikkének (2) és (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(2) Amennyiben a kérelem alátámasztására szolgáltatott adatok nem megfelelőek, a kérelem elbírálása felfüggeszthető, és az illetékes hatóságoknak tájékoztatniuk kell a kérelmezőt a további szükséges adatokról.

[...]

(4) A kérelem elutasítása, illetve az ezen irányelvvel összhangban kiadott tartózkodási engedély visszavonása esetében az érintett személynek joga van ahhoz, hogy a döntés ellen az érintett tagállam hatóságai előtt jogorvoslattal éljen.”

A 267/2012/EU rendelet

11 A 2012. december 21-i 1263/2012/EU tanácsi rendelettel (HL 2012. L 356., 34. o.) módosított, az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 961/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. március 23-i 267/2012/EU tanácsi rendelet (HL 2012. L 88., 1. o.; helyesbítések: HL 2012. L 332., 31. o. és HL 2014. L 93., 85. o.) (a továbbiakban: 267/2012 rendelet) 23. cikke (2) bekezdésének d) pontja rendelkezik az e rendelet IX. mellékletében felsorolt azon személyek, szervezetek és szervek pénzeszközeinek és gazdasági forrásainak befagyasztásáról, akiket, illetve amelyeket úgy ismertek el, mint „azok az egyéb személyek, szervezetek és szervek, akik [helyesen: akik, illetve amelyek] támogatást, így például anyagi, logisztikai vagy pénzügyi támogatást nyújtanak az iráni kormánynak és az annak tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alatt álló szervezeteknek, valamint az azokhoz kapcsolódó személyek és szervezetek [helyesen: az iráni kormánynak és az azok tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alatt álló szervezetek, valamint az azokhoz kapcsolódó személyek és szervezetek]”.

12 Ezt a mellékletet – többek között további korlátozó intézkedések elfogadása nyomán – többször módosították. E mellékletnek a 2014. november 7-i 1202/2014/EU tanácsi végrehajtási rendelettel (HL 2014. L 325., 3. o.) módosított változata a nukleáris tevékenységekben vagy ballisztikus rakétákkal kapcsolatos tevékenységekben részt vevő személyekre és szervezetekre, valamint az iráni kormányt támogató személyekre és szervezetekre vonatkozó I. cím B. pontjában tartalmazza a Sharif University of Technology (Sharif Műszaki Egyetem, Irán) (a továbbiakban: SUT).

13 Az SUT szóban forgó jegyzékbe vételét a következő okok igazolják:

„A [SUT] több együttműködési megállapodásban is részt vesz olyan iráni kormánysszervezetekkel, amelyeket az ENSZ és/vagy az EU jegyzékbe vett, és amelyek katonai, illetve katonai jellegű területeken – különösen a ballisztikusrakéta-gyártás és -beszerzés területén – működnek. Ilyen megállapodás például: az EU által jegyzékbe vett Aerospace Industries Organisation-nel (repülőgép-ipari szervezet, AIO) kötött, többek között műholdak előállítására vonatkozó megállapodás; az iráni védelmi minisztériummal és az Iráni Forradalmi Gárdával (IRGC) folytatott, robothajóversenyekkel kapcsolatos együttműködés; valamint egy, az IRGC légierejével fennálló szélesebb körű, az egyetem kapcsolatainak fejlesztésére és erősítésére, a szervezeti és stratégiai együttműködésre is kiterjedő megállapodás.

Az SUT részese egy olyan, hat egyetem részvételével megkötött megállapodásnak, amely az iráni kormányt védelmi vonatkozású kutatással támogatja; az SUT továbbá olyan, pilóta nélküli légi jármű (UAV) tervezéssel kapcsolatos egyetemi mesterképzéseket is nyújt, amelyeket többek között a tudományügyi minisztérium dolgozott ki. Mindez együttesen olyan jelentős együttműködésre utal az iráni kormánnyal katonai, illetve katonai jellegű területeken, amely az iráni kormány támogatásának minősül.”

A német jog

- 14 A Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (a külföldiek szövetségi területen való tartózkodásáról, kereső tevékenységéről és integrációjáról szóló törvény) 2008. február 25-i változata (BGBl. I, 162. o.) (a továbbiakban: AufenthG) „Tartózkodási engedély követelménye” című 4. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A szövetségi területre való beutazáshoz és ott-tartózkodáshoz a külföldieknek tartózkodási engedéllyel kell rendelkezniük [...]. A tartózkodási engedélyek a következők lehetnek:

(1) a 6. § (1) bekezdésének 1. pontja és (3) bekezdése szerinti vízum,

[...]”

- 15 Az AufenthG „Vízum” című 6. §-ának (3) bekezdése a következőket írja elő:

„Hosszabb ideig való tartózkodáshoz szövetségi területre szóló vízum (nemzeti vízum) szükséges; ezt a vízumot a szövetségi területre való beutazás előtt ki kell adni. A vízumot a tartózkodási engedélyre, az uniós kék kártyára, a letelepedési engedélyre és az uniós huzamos tartózkodási engedélyre vonatkozó jogszabályok alapján kell kiadni. [...]”

- 16 Az AufenthG „Tanulmányok, nyelvtanulás, iskolalátogatás” című 16. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Külföldi állampolgárnak állami vagy államilag elismert egyetemen vagy ehhez hasonló oktatási intézményben való tanulmányok folytatása céljából tartózkodási engedély adható. [...] Tanulmányi célú tartózkodási engedély csak akkor adható ki, ha a külföldi állampolgár az adott oktatási intézménybe felvételt nyert; a feltételes felvétel elegendő. A képzés nyelvének ismeretét nem kell bizonyítani, amennyiben a nyelvismeretet a felvételtől való döntés során már figyelembe vették, vagy amennyiben az adott nyelv a tanulmányokra való felkészítés során kerül elsajátításra. A tanulmányi célú tartózkodási engedély érvényességi ideje az első kiadás alkalmával és meghosszabbítása esetén legalább egy év, a tanulmányok és az azokra való felkészítés idejére pedig a két évet nem haladhatja meg; az engedély meghosszabbítható, ha a tartózkodás célja még nem valósult meg, de megfelelő időn belül megvalósítható.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 17 S. Fahimian 1985-ben született, iráni állampolgár. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az SUT által kiállított Master of Science oklevéllel rendelkezik az információs technológia területén. Ez az egyetem a műszaki, mérnöki és fizikai tudományokra szakosodott oktatást nyújt.

- 18 2012. november 21-én S. Fahimian a Németországi Szövetségi Köztársaság teheráni nagykövetségén vízumkérelmet nyújtott be doktori tanulmányoknak a Technische Universität Darmstadton (darmstadti műszaki egyetem, Németország) a Center for Advanced Security Research Darmstadt (fejlett védelmi kutatóközpont, Darmstadt, CASED) „Megbízható beágyazott és mobilrendszerek projektje” keretében történő folytatása céljából.
- 19 S. Fahimian a kérelméhez csatolta az ezen egyetemre való felvételéről szóló igazolást, valamint a Center for Advanced Security Research Darmstadt igazgatójának 2012. november 14-i keltezésű levelét is. E levél alapján S. Fahimian kutatási projektjének tárgya „a mobilrendszerek biztonságától, különösen az okostelefonok behatolásjelzésétől a biztonsági protokollokig” terjed. Az igazgató emellett kifejti, hogy e projekt keretében S. Fahimian feladata, hogy „új, hatékony és tényleges védelmi mechanizmusokat találjon az okostelefonok tekintetében a korlátozott energia, a korlátozott számítástechnikai erőforrások és a korlátozott sávszélesség közismert akadályaira figyelemmel”.
- 20 Doktori tanulmányainak finanszírozására S. Fahimian elnyerte az említett kutatóközpont doktori ösztöndíját.
- 21 Miután 2013. május 27-én elutasították a vízumkérelmét, S. Fahimian a határozatot hozó szervhez jogorvoslati kérelmet terjesztett elő, amelyet a 2013. október 22-i határozattal szintén elutasítottak.
- 22 2013. november 22-én S. Fahimian keresetet terjesztett elő a kérdést előterjesztő bírósághoz ezen elutasító határozattal szemben, illetve a kért vízum kiadása érdekében. E bíróság rámutat arra, hogy a felek között vitatott, hogy a 2004/114 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett közbiztonsági okok akadályozzák-e S. Fahimian német területre való beutazását.
- 23 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapeljárás alperesének állítása szerint az iráni helyzet igazolja azt az aggályt, hogy S. Fahimian származási országában a későbbiekben visszaélhetnek azzal a tudással, amelyre e személy a tanulmányi célú tartózkodása során szert tesz. E fél szerint az iráni kormány hosszú ideje dolgozik egy átfogó informatikai projekt fejlesztésén, amellyel nyugati országok bizalmas információit kívánja megszerezni. Az említett fél kifejti, hogy a hekkerek alapvetően érzékeny adatok után kutatnak a repüléstechnika ágazatában és a repülőgépiparban, valamint a hadiiparban. Biztonsági szakértők nyilatkozatai alapján a kibertámadások különösen arra irányulnak, hogy építési terveket és kutatási eredményeket szerezzenek a feltételezhetően katonai célkitűzések megvalósítását célzó iráni nukleáris programhoz.
- 24 Ebben az összefüggésben a nemzetközi közösségben elismert tény, hogy az SUT jelentős szerepet vállal az iráni katonai célú kutatás területén. Az alapeljárás alperese e tekintetben rámutat arra, hogy e szerepvállalás természete arra indította az uniós jogalkotót, hogy először a 267/2012 rendelet végrehajtásáról szóló, 2012. december 21-i 1264/2012/EU tanácsi végrehajtási rendelettel (HL 2012. L 356., 55. o.; helyesbítés: HL 2013. L 268., 18. o.) felvegye ezen egyetemet a 267/2012 rendelet IX. mellékletében szereplő, korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó szervezetek jegyzékébe. E felvételt az Európai Unió Törvényszéke megsemmisítette a 2014. július 3-i Sharif University of Technology kontra Tanács ítéletében (T-181/13, nem tették közzé, EU:T:2014:607). Az uniós jogalkotó az említett egyetemet az 1202/2014 végrehajtási rendelettel ismét felvette e jegyzékbe. Az alapeljárás alperese megjegyzi, hogy ezt az újrafelvételt az ezen egyetem és az iráni rendszer között a katonai, illetve katonai jellegű területeken fennálló szoros és bizonyított kapcsolat indokolja.
- 25 Ezenfelül az alapeljárás alperese szerint nem zárható ki, hogy S. Fahimian akár az SUT által kiállított, felsőfokú végzettséget igazoló oklevél megszerzését követően is kapcsolatokat ápoljon az ezen egyetemhez tartozó személyekkel.

- 26 Egyébiránt az alapeljárás alperese attól tart, hogy az S. Fahimian által a németországi tanulmányai során megszerzendő tudást Iránban belföldi elnyomás céljából, vagy általában az emberi jogok megsértésével összefüggésben is felhasználhatják. Az S. Fahimian kutatási projektjének tárgyát képező technológiákat ugyanis az iráni hatóságok a lakosság megfigyelése céljából felhasználhatják.
- 27 A kérdést előterjesztő bíróságnak mindenesetre kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy a jelen ügyben megalapozottan hivatkoznak-e a 2004/114 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének d) pontjára. Az alapeljárás alperese ugyanis nem hivatkozott az érintett magatartásával vagy bizonyos személyekkel való kapcsolattartásával összefüggő egyetlen konkrét körülményre sem, és egyébiránt azt sem pontosította, hogy milyen kapcsolat áll fenn az érintett által a doktori tanulmányai során megszerzendő tudás és az azzal való későbbi visszaélés között.
- 28 E körülmények között a Verwaltungsgericht Berlin (berlini közigazgatási bíróság, Németország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) a) Úgy kell-e értelmezni a [2004/114 irányelv] 6. cikke (1) bekezdésének d) pontját, hogy a tagállamok illetékes hatóságai mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek annak vizsgálata során, hogy a közrendre, a közbiztonságra vagy a közegészségre veszélyesnek minősül-e az a harmadik országbeli állampolgár, aki a beutazása engedélyezését az irányelv 7–11. cikkében megállapított valamely célból kérelmezi, és e mérlegelési mozgástér csak korlátozott bírósági felülvizsgálat alá tartozik?
b) Igenlő válasz esetén:

Milyen jogi korlátok vonatkoznak a tagállamok illetékes hatóságaira annak mérlegelése során, hogy a közrendre, a közbiztonságra vagy a közegészségre veszélyesnek minősül-e az a harmadik országbeli állampolgár, aki a beutazása engedélyezését a [2004/114 irányelv] 7–11. cikkében megállapított valamely célból kérelmezi, különösen a mérlegelés alapjául szolgáló tények és azok értékelése tekintetében?

- 2) Az 1) a) és 1) b) kérdésre adott választól függetlenül:

Úgy kell-e értelmezni a [2004/114 irányelv] 6. cikke (1) bekezdésének d) pontját, hogy a jelen ügyben szereplőhöz hasonló helyzetben, amelyben a felsőoktatási diplomáját a műszaki, mérnöki és fizikai tudományokra szakosodott teheráni [SUT]-on megszerző, az Iráni Iszlám Köztársaságból származó harmadik országbeli állampolgár doktori tanulmányoknak az információs technológiák biztonságával kapcsolatos kutatási területen, a »Megbízható beágyazott és mobil rendszerek« elnevezésű projektben, különösen az okostelefonok hatékony védelmi mechanizmusainak fejlesztésével összefüggésben történő folytatása céljából kéri beutazása engedélyezését, a tagállamoknak az említett rendelkezés alapján lehetőségük van arra, hogy megtagadják a területükre való beutazás engedélyezését arra hivatkozva, hogy nem zárható ki, hogy a kutatással összefüggésben megszerzett tudással visszaélnék Iránban, például nyugati országok bizalmas információinak megszerzése érdekében, a belföldi elnyomás céljából, vagy általában az emberi jogok megsértésével összefüggésben?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 29 Együttesen vizsgálandó kérdéseivel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2004/114 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének d) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy valamely harmadik országbeli állampolgár tanulmányi célú vízum iránti kérelmének elbírálásakor az illetékes nemzeti hatóságok széles mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek, amely csak korlátozott bírósági felülvizsgálat alá tartozik, annak meghatározása érdekében, hogy ezen állampolgár e rendelkezés értelmében veszélyes-e a közbiztonságra, és az említett hatóságok jogosultak-e megtagadni a kért vízum kiadását az alapügyben szereplőhöz hasonló körülmények között.

- 30 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak szövegét, hanem annak szöveggörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi (lásd többek között: 2014. szeptember 10-i Ben Alaya ítélet, C-491/13, EU:C:2014:2187, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 31 Először is, a 2004/114 irányelv általános rendszerét érintően az irányelv 5. cikke azt írja elő, hogy a harmadik ország állampolgára ezen irányelv alapján valamely tagállam területére történő beutazásának feltétele azoknak az okmányoknak az ellenőrzése, amelyek bizonyítják, hogy a kérelmező egyidejűleg megfelel az ezen irányelv 6. cikkében foglalt általános feltételeknek, valamint a tanulmányok folytatása céljából való beutazást kérelmező, harmadik ország állampolgárságával rendelkező személyek esetében az irányelv 7. cikkében megállapított különös feltételeknek (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 10-i Ben Alaya ítélet, C-491/13, EU:C:2014:2187, 23. pont).
- 32 A tagállamok különösen ellenőrzik azt, hogy a 2004/114 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének az ezen irányelv (14) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett d) pontja alapján fennállnak-e a közrendre, a közbiztonságra vagy a közegészségre vonatkozó veszély felmerülését érintő, olyan indokok, amelyek igazolhatják az ilyen személy beutazásának a megtagadását (2014. szeptember 10-i Ben Alaya ítélet, C-491/13, EU:C:2014:2187, 24. pont).
- 33 A 2004/114 irányelv 12. cikke alapján tartózkodási engedélyt kell kiállítani a harmadik országok állampolgárságával rendelkező hallgatóknak, ha megfelelnek az ezen irányelv 6. és 7. cikkében kimerítően felsorolt általános és különös feltételeknek (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 10-i Ben Alaya ítélet, C-491/13, EU:C:2014:2187, 27. pont).
- 34 Másodszor, a 2004/114 irányelv céljait illetően ezen irányelv 1. cikkének az irányelv (24) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett a) pontjából következik, hogy ennek az irányelvnek a célja az, hogy meghatározza a harmadik országok állampolgárainak a tagállamok területére tanulmányok folytatása céljából, három hónapot meghaladó időtartamra történő beutazásának feltételeit (lásd többek között: 2014. szeptember 10-i Ben Alaya ítélet, C-491/13, EU:C:2014:2187, 28. pont).
- 35 E tekintetben a Bíróság már megállapította, hogy a 2004/114 irányelv (6) és (7) preambulumbekzdése szerint az irányelv célja azon diákok Európai Unió felé irányuló, tanulmányi célú mobilitásának ösztönzése, akik harmadik országok állampolgárai, és e mobilitás célja annak elősegítése, hogy Európa a tanulmányok és a szakképzés legkiemelkedőbb központjává váljon a világon (2012. június 21-i Sommer ítélet, C-15/11, EU:C:2012:371, 39. pont).
- 36 Ezért valamely tagállam nem vezethet be a harmadik ország állampolgárságával rendelkező személyek tanulmányi célú beutazása vonatkozásában a 2004/114 irányelv 6. és 7. cikkében előírtakat kiegészítő feltételeket, anélkül hogy szembekerülne az irányelv célkitűzéseivel (lásd többek között: 2014. szeptember 10-i Ben Alaya ítélet, C-491/13, EU:C:2014:2187, 30. pont).
- 37 Ezzel szemben a 2004/114 irányelv a tagállamok illetékes hatóságai számára mérlegelési mozgásteret biztosít a tekintetben, hogy teljesülnek-e az ezen irányelv 6. és 7. cikkében szereplő általános és különös feltételek, és különösen azzal kapcsolatban, hogy a közbiztonság tekintetében fennálló veszélyre vonatkozó indokok az érintett harmadik ország állampolgárságával rendelkező személy beutazása ellen szólnak-e (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 10-i Ben Alaya ítélet, C-491/13, EU:C:2014:2187, 33. pont).
- 38 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a 2004/114 irányelv nem határozza meg az ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdése d) pontjának értelmében vett „közbiztonság” fogalmát, amelyen a vízum kiadásának az alapügyben szóban forgó megtagadása alapul.

- 39 A Bíróság ugyanakkor korábban már kifejtette, hogy a „közbiztonság” fogalma egyaránt magában foglalja a tagállam belső és külső biztonságát. Így a közbiztonságra hatással lehet az alapvető állami intézmények és közszolgáltatások működésének, valamint a lakosság fennmaradásának a veszélyeztetése, akár csak a külkapcsolatok vagy a népek békés együttélése súlyos megzavarásának a kockázata, vagy a katonai érdekek veszélyeztetése (lásd többek között: 2010. november 23-i Tsakouridis ítélet, C-145/09, EU:C:2010:708, 43. és 44. pont; 2016. február 15-i N. ítélet, C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 66. pont).
- 40 Ami a közbiztonságra veszélyesség feltételét illeti, meg kell jegyezni, hogy eltérően többek között az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 158., 7. o., helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.) 27. cikkének (2) bekezdésétől, amelynek előírása szerint a közbiztonsági okokból hozott intézkedések kizárólag az érintett egyén személyes magatartásán alapulhatnak, és e magatartásnak „valódi, közvetlen és kellően súlyos” veszélyt kell jelentenie a társadalom ezen alapvető érdekére nézve (lásd többek között: 2012. május 22-i I ítélet, C-348/09, EU:C:2012:300, 30. pont; 2016. szeptember 13-i Rendón Marín ítélet, C-165/14, EU:C:2016:675, 84. pont; 2016. szeptember 13-i CS ítélet, C-304/14, EU:C:2016:674, 40. pont), a 2004/114 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének az ezen irányelv (14) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett d) pontjából kitűnik, hogy a harmadik ország állampolgárának beutazása megtagadható, ha az ezen állampolgár által benyújtott vízumkérelem elbírálására illetékes nemzeti hatóságok tényekre alapozott értékelés alapján úgy vélik, hogy ez az állampolgár akár csak „lehetséges” veszélyt jelent a közbiztonságra. Így ezen értékelés során figyelembe vehetők nemcsak a kérelmező személyes magatartását, hanem egyéb, többek között a szakmai pályafutásával kapcsolatos információkat is.
- 41 E tekintetben a vízumkérelmező egyedi helyzetének értékelése olyan összetett vizsgálatokat igényelhet, amelyek, többek között, e kérelmező személyiségének értékelésén, lakóhely szerinti országába való beilleszkedésén, ezen ország politikai, társadalmi és gazdasági helyzetén, valamint azon az esetleges veszélyen alapulnak, amelyet az említett kérelmezőnek az érintett tagállam területére tanulmányok folytatása céljából való beutazása jelentene a közbiztonságra, tekintettel azon kockázatra, hogy az ugyanezen kérelmező által e tanulmányok során megszerzendő tudást a későbbiekben a származási országában az említett közbiztonságot sértő célokra használhatják fel. E vizsgálatok a vízumkérelmező várható magatartása előrejelzésének kidolgozását követelik meg, és különösen a kérelmező lakóhely szerinti országának alapos ismeretén, valamint különböző dokumentumok elemzésén és a kérelmező nyilatkozatain kell alapulniuk (lásd ebben az értelemben: 2013. december 19-i Koushkaki ítélet, C-84/12, EU:C:2013:862, 56. és 57. pont).
- 42 E körülmények között az illetékes nemzeti hatóságok széles mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek a releváns tények értékelése során annak meghatározása céljából, hogy a 2004/114 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének d) pontjában foglalt, különösen a közbiztonságra veszélyességre vonatkozó indokokkal ellentétes-e a harmadik ország állampolgárának beutazása (lásd analógia útján: 2013. december 19-i Koushkaki ítélet, C-84/12, EU:C:2013:862, 60. pont).
- 43 Annak meghatározása érdekében, hogy a vízumkérelmező akár csak lehetséges veszélyt jelent-e a közbiztonságra, e nemzeti hatóságok feladata, hogy elvégezzék az e személy helyzetét jellemző körülmények összességének átfogó értékelését.
- 44 Amint azt a Bíróság a beutazási feltételek vizsgálata keretében megállapította, a 2004/114 irányelv (15) preambulumbekzdésének megfelelően semmi nem akadályozza azt, hogy az illetékes nemzeti hatóságok minden olyan bizonyítékot megköveteljenek, amely a beutazási kérelem megalapozottságának megítéléséhez szükséges (2014. szeptember 10-i Ben Alaya ítélet, C-491/13, EU:C:2014:2187, 34. pont). E tekintetben ezen irányelv 18. cikkének (2) bekezdéséből kitűnik az, hogy

amennyiben a vízumkérelem alátámasztására szolgáltatott adatok nem megfelelőek az esetleges közbiztonságra veszélyesség értékeléséhez, akkor az említett hatóságok megkövetelhetik a kérelmezővel szemben további szükséges adatok nyújtását.

- 45 Ami az illetékes nemzeti hatóságoknak a 2004/114 irányelv 6. cikke (1) bekezdése d) pontjának keretében rendelkezésére álló mérlegelési mozgástér bírósági felülvizsgálatát illeti, a nemzeti bíróságnak – a bizonyítási teher előző pont szerinti megosztásának figyelembevételével –, különösen azt kell megvizsgálnia, hogy a megtámadott határozat kellően biztos ténybeli alappal rendelkezik-e.
- 46 Ezenfelül, mivel az illetékes nemzeti hatóságok széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek a tények értékelésére, a bírósági felülvizsgálat ezen értékelést illetően a nyilvánvaló hibákra korlátozódik. Másfelől e felülvizsgálatnak ki kell terjednie különösen az eljárási garanciák alapvető fontosságú tiszteletben tartására. E garanciák között szerepel az adott eset valamennyi releváns elemének ezen hatóságok által elvégzendő gondos és pártatlan vizsgálatára vonatkozó kötelezettség (lásd ebben az értelemben: 2010. március 9-i ERG és társai ítélet, C-379/08 és C-380/08, EU:C:2010:127, 60. és 61. pont; 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 69. pont), valamint a határozatuk megfelelő indoklására vonatkozó kötelezettség is, hogy a nemzeti bíróság a 2004/114 irányelv 18. cikkének (4) bekezdésében előírt jogorvoslat keretében megvizsgálhassa a mérlegelési jogkör gyakorlásának alapjául szolgáló ténybeli és jogi elemek együttes fennállását (lásd analógia útján: 1991. november 21-i Technische Universität München ítélet, C-269/90, EU:C:1991:438, 14. pont; 2008. július 10-i Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítélet, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 69. pont). Ez utóbbi tekintetében rá kell mutatni arra, hogy a 2004/114 irányelv (14) preambulumbekzdése értelmében a harmadik ország állampolgárának tanulmányok folytatása céljából való beutazása „kellően indokolt okok” alapján tagadható meg.
- 47 A jelen esetben, ami az S. Fahimian által a német hatóságok azon határozatával szemben benyújtott jogorvoslatot illeti, amellyel megtagadták az általa tanulmányok folytatása céljából kért vízum kiadását, a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy figyelembe vegye az e személy helyzetét jellemző körülmények összességét.
- 48 E körülmények közül a 2004/114 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének d) pontjára tekintettel különös jelentőséggel rendelkezik az, hogy S. Fahimian az SUT-n szerzett felsőfokú végzettséget, amely intézményt a 267/2012 rendelet IX. mellékletében szereplő korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó szervezetek jegyzékébe felvettek és azon fenntartottak, valamint hogy az e személy által a doktori tanulmányai keretében Németországban folytatni kívánt kutatások az információs technológiák biztonságának érzékeny területére vonatkoznak.
- 49 Ugyanez igaz az illetékes nemzeti hatóságok rendelkezésére álló azon további információkra is, amelyek alapján attól lehet tartani, hogy a későbbiekben – a kérdést előterjesztő bíróság által a második kérdésében említettek szerint, a közbiztonság védelmével ellentétes módon – visszaélhetnek az S. Fahimian által Németországban megszerzendő tudással.
- 50 A fenti megfontolások összességére tekintettel a feltett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 2004/114 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének d) pontját úgy kell értelmezni, hogy az illetékes nemzeti hatóságok, amelyekhez egy harmadik országbeli állampolgár tanulmányok folytatása céljából vízumkérelemmel fordult, széles mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek annak megvizsgálása érdekében, hogy az ezen állampolgár helyzetét jellemző releváns körülmények összességének fényében ez utóbbi személy akárcsak lehetséges veszélyt jelent-e a közbiztonságra. Ezt a rendelkezést emellett úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, hogy az illetékes nemzeti hatóságok megtagadják egy olyan harmadik országbeli állampolgárnak az érintett tagállam területére ilyen céllal történő beutazását, aki az iráni kormánnyal a katonai, illetve katonai jellegű területeken való jelentős együttműködése miatt az Unió korlátozó intézkedéseinek hatálya alá tartozó egyetemen szerzett felsőfokú végzettséget, és aki e tagállamban a közbiztonság szempontjából érzékeny területen kíván kutatásokat folytatni, amennyiben az e hatóságok rendelkezésére álló információk alapján attól lehet tartani, hogy a

későbbiekben a közbiztonsággal ellentétes célokból visszaélhetnek az e személy által a kutatásai során megszerzendő tudással. Az illetékes nemzeti hatóságoknak a kért vízum kiadását megtagadó határozatával szembeni jogorvoslat tárgyában eljáró nemzeti bíróság feladata annak ellenőrzése, hogy ez a határozat megfelelő indokoláson alapul, valamint kellően biztos ténybeli alappal rendelkezik.

A költségekről

- 51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

A harmadik országok állampolgárai tanulmányok folytatása, diákcseré, javadalmazás nélküli gyakorlat, illetve önkéntes szolgálat céljából történő beutazásának feltételeiről szóló, 2004. december 13-i 2004/114/EK tanácsi irányelv 6. cikke (1) bekezdésének d) pontját úgy kell értelmezni, hogy az illetékes nemzeti hatóságok, amelyekhez egy harmadik országbeli állampolgár tanulmányok folytatása céljából vízumkérelemmel fordult, széles mérlegelési mozgásterrel rendelkeznek annak megvizsgálása érdekében, hogy az ezen állampolgár helyzetét jellemző releváns körülmények összességének fényében ez utóbbi személy akárcsak lehetséges veszélyt jelent-e a közbiztonságra. Ezt a rendelkezést emellett úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, hogy az illetékes nemzeti hatóságok megtagadják egy olyan harmadik országbeli állampolgárnak az érintett tagállam területére ilyen céllal történő beutazását, aki az iráni kormánnyal a katonai, illetve katonai jellegű területeken való jelentős együttműködése miatt az Unió korlátozó intézkedéseinek hatálya alá tartozó egyetemen szerzett felsőfokú végzettséget, és aki e tagállamban a közbiztonság szempontjából érzékeny területen kíván kutatásokat folytatni, amennyiben az e hatóságok rendelkezésére álló információk alapján attól lehet tartani, hogy a későbbiekben a közbiztonsággal ellentétes célokból visszaélhetnek az e személy által a kutatásai során megszerzendő tudással. Az illetékes nemzeti hatóságoknak a kért vízum kiadását megtagadó határozatával szembeni jogorvoslat tárgyában eljáró nemzeti bíróság feladata annak ellenőrzése, hogy ez a határozat megfelelő indokoláson alapul, valamint kellően biztos ténybeli alappal rendelkezik.

Aláírások